

PLA DE VOLUNTARIAT

Fundació Aspace Catalunya

IDENTIFICACIÓ DE L'ENTITAT

NOM: **FUNDACIÓ ASPACE CATALUNYA**
CIF G-08393936

Adreça C/ Tres Pins 31-35 Població Barcelona Codi postal 08038
Província Barcelona
Telèfon 93.200.25.34 Fax 93.325.83.62
Pàgina web www.aspace.cat Correu electrònic projectes@aspace.cat
Forma jurídica entitat sense ànim de lucre – Fundació Núm. registre 3043
Data de constitució 16 Gener 1960

CENS D'ENTITATS DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA: 001197-000

FUNDACIÓ ASPACE CATALUNYA

La raó de ser d'ASPACE, entitat sense ànim de lucre, és l'atenció integral a les persones amb paràlisi cerebral i altres patologies del desenvolupament, així com a les seves famílies. Aquesta atenció té un caràcter multidisciplinari i abasta els àmbits de la salut, educatiu i social, al llarg del cicle vital de les persones ateses, oferint una cartera de serveis ajustada a les necessitats de les persones i a criteris de sostenibilitat.

ASPACE desenvolupa la seva activitat amb vocació de millora contínua i d'innovació, que inclou l'activitat docent

QUÈ ÉS LA PARÀLISI CEREBRAL ?

La paràlisi cerebral descriu un grup de trastorns del desenvolupament psicomotor, permanent i no progressiu, causada per una lesió en el cervell produïda durant la gestació, el part o durant els tres primers anys de vida del nen. Els desordres psicomotrius de la paràlisi cerebral estan, sovint, acompanyats de problemes sensitius, cognitius, de comunicació i percepció, i en algunes ocasions, de trastorns del comportament.

La paràlisi cerebral en vuit punts bàsics:

1. La paràlisi cerebral és un desordre permanent. La lesió neurològica és irreversible i persisteix al llarg de tota la vida.
2. Aquesta lesió no canvia, és immutable. El dany neurològic no augmenta ni disminueix encara que les conseqüències poden canviar cap a la millora o l'empitjorament de la persona que la pateix.
3. L'alteració del sistema neuromotor incideix en aspectes físics com la postura o el moviment.
4. La lesió no és degenerativa, això és, no augmenta ni disminueix.
5. La lesió es produeix abans que el desenvolupament i creixement del cervell hagin conclòs. Pot ocórrer durant la gestació, el part o els tres primers anys de vida del nen. Un període de temps en el qual el sistema nerviós central està en plena maduració.

6. La lesió també pot afectar a altres funcions com l'atenció, la percepció, la memòria, el llenguatge i el raonament. El nombre de funcions danyades depèn, d'una banda, del lloc, tipus, localització, amplitud i disfunció de la lesió neurològica, i per l'altre, del moment en què es produeix el dany (nivell de maduració de l'encèfal).
7. A més, la lesió interfereix en el desenvolupament del Sistema Nerviós Central. Una vegada produït el dany aquest repercuteix en el procés maduratiu del cervell i, per tant, en el desenvolupament del nen.
8. El grau en el qual aquesta discapacitat afecta a cada persona és diferent, i ve determinat pel moment concret en què es produeix el dany; així podem trobar-nos amb persones que conviuen amb una paràlisi cerebral que resulta amb prou feines perceptible, desenvolupant una vida totalment normal, enfront d'unes altres que necessiten del suport de terceres persones per realitzar les tasques més bàsiques de la seva vida diària.

PERFIL DELS NOSTRES USUARIS

Les persones que assisteixen als nostres centres presenten una discapacitat física greu i permanent, una paràlisi cerebral que, en molts casos, s'associa a altres trastorns com poden ser sensorials, problemes de salut així com trastorns de caràcter cognitiu, el que en conjunt s'anomena "pluridiscapacitat". Els trastorns que en deriven d'aquesta pluridiscapacitat, i que presenten la majoria dels nostres usuaris són:

1. Trastorns motrius: els quals impliquen manca d'autonomia en la mobilitat, falta de control voluntari dels moviments, presència de dolor, etc.
2. Els trastorns sensorials: els quals impliquen una percepció distorsionada de la realitat i de l'entorn que els envolta, dificultats per a comunicar-se i relacionar-se amb l'entorn i com a conseqüència provoca l'aïllament i la desconnexió.
3. Els trastorns de la salut: els quals impliquen disfuncions pulmonars, vasculars, digestives, entre d'altres..., seguiments hospitalaris, el que tot plegat fa que requereixin una atenció permanent i immediata.
4. Trastorns cognitius: els quals impliquen dificultat en el raonament, dificultat en la memòria i aprenentatge, dificultats per orientar-se en l'espai i en el temps, alteracions en la comunicació i el llenguatge, dificultat en l'expressió de les emocions i en el contacte amb l'altre, o d'altres com dificultats en la socialització – comunicació, pèrdua d'interès per a l'aprenentatge...

Entendrem doncs el concepte de pluridiscapacitat com: Una situació de vida específica, en la que la persona presenta una disfunció cerebral (pre-natal, peri-natal o ocorreguda durant el seu desenvolupament) i que té com a conseqüència greus perturbacions en la seva eficiència motriu, perceptiva, cognitiva i de relació amb el medi, tant físic com humà, tot esdevenint en una situació d'extrema vulnerabilitat.

A causa d'aquesta complexa situació, la persona amb paràlisi cerebral i/o amb pluridiscapacitat, en les diferents etapes de la seva vida, requereix diferents suports que li garanteixin una qualitat de vida, com

ara: l'accés a cures i tractaments específics, unes competències humanes relacionals i un suport psicològic que contribueixin a millorar la seva estructuració física, psíquica i social.

La complexitat de la Paràlisi Cerebral, les seves característiques i les necessitats diferenciades, com l'ampli ventall de graus d'afectació, fan que sigui del tot necessari contemplar aquesta discapacitat com un nou grup específic diferenciat de la física, la sensorial i la intel·lectual o malaltia mental.

JUSTIFICACIÓ

Des de la seva creació, ASPACE ha comptat amb la col·laboració de persones que, de forma totalment altruista i voluntària, ens han dedicat temps i esforços. De fet, ASPACE existeix perquè un grup de persones, de forma voluntària i gratuïta, es van agrupar per fundar l'entitat. Així mateix, part dels nostres projectes han partit d'iniciatives voluntàries i s'han acabat professionalitzant. Actualment, en el funcionament de l'entitat, continua havent-hi activitats en les que comptem amb persones voluntàries.

Considerem que després d'aquests anys de funcionament de l'entitat i on el voluntariat hi ha tingut el seu paper específic, cal regular-ho i elaborar aquest Pla de Voluntariat per tres raons concretes:

- Per regular les tasques del voluntariat d'acord amb la normativa vigent
- Per donar més valor a les tasques de voluntariat
- Per impulsar noves formes de voluntariat dins l'entitat

Així mateix, considerem que és important donar-hi un altre impuls i projectar-lo a l'entorn comunitari com una manera més d'aconseguir la implicació social. Des de l'entitat considerem molt important la sensibilització i conscienciació ciutadana i considerem que una manera de fer-ho, és a través del voluntariat.

LA NOSTRA VISIÓ DEL VOLUNTARIAT

Per definir el voluntariat, ens servirem de la definició de FEAPS:

“Conjunt de persones que en el marc d'una entitat es comprometen de forma lliure i altruista a desenvolupar accions programades que contribueixin a la millora de la qualitat de vida de les persones amb discapacitat i les seves famílies”

Considerem que el voluntariat té un paper molt concret dins la nostra entitat que és complementari al treball professional (en cap cas el substitueix) i aporta una altra visió del treball realitzat per l'entitat.

Els professionals i el voluntariat han de compartir el projecte de l'entitat on treballen. La diferència ve donada pel tipus de vinculació (no és una relació laboral) i pel tipus de tasca que desenvolupen (tasques de suport).

Considerem que el voluntariat:

- Proporciona un reconeixement a l'entitat en la què participen les persones voluntàries
- Desenvolupa un paper de "informació i sensibilització" social: el treball amb voluntariat té un efecte multiplicador, ja que aquest transmet la seva experiència a amistats, família, coneguts, etc.
- Proporciona noves idees: són persones que provenen d'altres disciplines, d'altres treballs professionals i amb experiències vitals diferents. L'entrada de persones voluntàries sempre aporta "aire fresc" a una entitat
- Aporta valor solidari a l'entitat
- Recupera l'interès social de l'entitat
- A la persona amb discapacitat:
  - La vivència d'amistat i d'intercanvi emocional i personal, doncs s'estableix una experiència íntima individual difícilment substituïble
  - La possibilitat de relacionar-se amb una pluralitat de persones ampliant així el marc de relacions, experiències i vivències.

Fundació Aspace Catalunya aporta al Voluntariat:

- Facilita oportunitats de participar a la comunitat, amb la finalitat de millorar la qualitat de vida de les persones amb discapacitat i les seves famílies
- Aporta experiències que contribueixen al creixement personal: experiències en relació a les persones amb discapacitat, el treball en equip, a la vida "associativa", etc.
- Proporciona al voluntariat un reconeixement a la seva tasca, tan a nivell intern (dins la Fundació) com extern (a la comunitat).
- Promou el coneixement de la vida "associativa" a través de diferents canals de participació
- Facilita informació i formació relacionada amb la tasca que desenvolupa i amb el col·lectiu amb el que treballarà
- Aporta una trajectòria històrica com a entitat. El voluntari passa a formar part d'una organització amb una missió i uns principis valorats i reconeguts socialment.
- Fa partícip a la persona voluntària als valors de l'entitat
- Afavoreix el sentiment de pertinença a un grup que promou la transformació social a favor de les persones amb discapacitat i les seves famílies.
- Recolza la seva acció voluntària amb un suport professional

PERFIL I FUNCIONS DE LES PERSONES VOLUNTÀRIES

Perfil

Podem parlar d'un perfil bàsic que ha de complir la persona voluntària al marge de l'activitat que desenvolupa:

- Tenir més de 16 anys
- Comptar amb una estabilitat emocional, responsabilitat i compromís adequats pel desenvolupament de la seva activitat com a voluntari.

Als requisits bàsics hi podem afegir uns elements fonamentals que formen part de l'essència de la mateixa acció voluntària:

- Disposar de temps lliure suficient
- Respectar la confidencialitat de la informació que es proporioni
- Tenir una actitud positiva, oberta i compromesa amb les necessitats de la persona amb discapacitat o la seva família i cap a les indicacions de l'entitat

En funció de les tasques voluntàries a desenvolupar i el servei on s'emmarquin, es pot acotar aquest perfil.

Funcions

A nivell general podríem dir que les funcions de la persona voluntària són:

- Acompanyar i donar suport a les persones amb discapacitat intel·lectual i les seves famílies
- Contribuir a la millora de la seva qualitat de vida
- Facilitar la seva inclusió social
- Fomentar l'autodeterminació i les seves capacitats
- Establir un vincle significatiu amb la persona amb discapacitat
- Comprometre's amb la missió i els objectius de l'entitat

A nivell més específic, la persona voluntària tindrà unes funcions concretes en funció del servei i de l'activitat desenvolupada.

S'ha de tenir en compte que la tasca de les persones voluntàries és complementària a la tasca professional. En aquest sentit, no pot suplir les funcions dels professionals.

Així mateix s'han de tenir en compte els límits que ha de tenir la persona voluntària en el desenvolupament de les seves funcions. Així doncs s'exclouen:

- Funcions la finalitat de les quals és aconseguir algun benefici per a la persona que les realitza
- Tasques que, pel seu grau de responsabilitat, han de ser realitzades per personal especialitzat com:
  - Pràctiques sanitàries: posar injeccions, cures, etc. que han de realitzar-se per personal sanitari, o bé de l'entitat o del CAP
  - Altres tasques: representació davant l'administració, gestió del pressupost, elaboració d'informes psicològics, etc.
  - Funcions que exigeixin hores de dedicació excessiva de forma permanent, ja que es podria tractar de "mà d'obra barata".

Motivacions de la persona voluntària

Per mantenir la motivació de les persones voluntàries des de Fundació Aspace Catalunya es vetllarà per afavorir el sentiment de pertinença i el compromís amb la filosofia i els valors de l'entitat, i reconèixer la tasca que realitzen les persones voluntàries.

En aquest sentit es promourà la participació amb canals d'informació clars i concrets que permetin que les persones voluntàries s'identifiquin i se sentin partícips de Fundació Aspace Catalunya

Algunes formes de valoració de la tasca voluntària que volem portar a terme són:

- Informació regular de la Fundació
- Formació i certificat de formació
- Correu electrònic Fundació
- Tenir una persona de referència
- Valorar i tenir en compte les seves opinions i propostes
- Reconeixent formal de l'activitat realitzada (Certificat)
- Acreditació
- Orientació i suport durant el període de voluntariat

Graus de vinculació del voluntari:

S'acostumen a seguir 3 passos en el grau de compromís amb l'entitat:

- Primer grau: integració. És el moment en el que la persona voluntària entra en contacte amb l'entitat i se l'acull
- Segon grau: Pertinença. És el període en què està incorporat fent la seva tasca de voluntariat. Es fa el vincle de l'entitat amb la persona voluntària.
- Tercer grau: continuïtat. És quan la persona voluntària, a part de desenvolupar la seva tasca, està vinculada amb l'entitat i se sent que en forma part. Sent que es valora la seva feina com a voluntari i que està ajudant a aconseguir els fins de l'entitat.

ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DEL VOLUNTARIAT

Responsable del voluntariat

La responsabilitat del voluntariat recau en la direcció de la Fundació. Així mateix, assignarà una persona referent, una persona coordinadora, que serà l'encarregada de fer el seguiment amb la persona voluntària.

La persona referent del voluntariat serà qui farà el seguiment directe del grup de persones voluntàries, i vetllarà per tal que la seva tasca s'emmarqui en els valors de la Fundació. És la persona encarregada d'acompanyar, formar i motivar a les persones voluntàries. La seva tasca

requereix compromís i responsabilitat, donant exemple amb les seves accions, inculcant al voluntariat els valors i actituds necessàries per desenvolupar correctament les tasques assignades.

Aquesta persona haurà de dedicar temps i espai a les persones voluntàries per tal de poder donar resposta a les seves demandes o dubtes així com per guiar-los en la seva pràctica del voluntariat.

La finalitat és aconseguir una línia de treball comú amb els objectius de l'entitat i fins i tot, amb els professionals de l'entitat.

Les funcions de la persona responsable del voluntariat són:

- Captar i orientar a les persones voluntàries
- Informar i representar al voluntariat en tot moment
- Actuar de mediador entre l'entitat i el voluntariat
- Donar cohesió i estabilitat a l'equip de persones voluntàries
- Portar a terme el seguiment de les persones voluntàries
- Facilitar vies de comunicació i participació
- Assignar tasques i funcions al voluntariat
- Proporcionar la formació necessària
- Cuidar i motivar a l'equip
- Organitzar i repartir les tasques
- Realitzar funcions d'administració i gestió
- Propiciar la coordinació amb altres serveis

En funció de la tasca desenvolupada per la persona voluntària, el referent del voluntariat pot ser diferent.

Coordinació i col·laboració

Les persones voluntàries desenvoluparan la seva tasca en serveis de la Fundació on hi treballen professionals contractats. Per això és necessària una coordinació clara per tal que es creï una relació fluida i una col·laboració mútua, amb la finalitat de garantir el bon funcionament del servei i de tots els programes que es portin a terme.

En aquest sentit es convocaran les reunions, entrevistes, trobades, etc. necessàries per tal de garantir aquesta coordinació

Procés de captació del voluntariat

Per a portar a terme el procés de captació del voluntariat adequat es tindrà es portaran a terme els següents passos:

• Anàlisi de la realitat

Es realitzarà un anàlisi intern on es valoraran els objectius de l'entitat i els serveis i accions que s'estan portant a terme, els beneficiaris, etc.; també es valoraran els mitjans materials

i econòmics; finalment, es valorarà què pot aportar l'entitat a la persona voluntària i viceversa. També es realitzarà un anàlisi de l'entorn comunitari (moviment associatiu, voluntariat, demandes, recursos comunitaris, etc.)

• **Definició de necessitats**

Abans de sol·licitar voluntaris, la Fundació reflexionarà sobre les necessitats de voluntariat de l'entitat i determinarà:

- El perfil del voluntariat
- Una definició clara de les tasques
- El nombre de persones voluntàries necessàries
- L'estructura necessària per desenvolupar la captació
- Llocs on trobar els grups de persones amb el perfil desitjat

• **Desenvolupament de la captació**

Estarà en funció del sector o grup de població al que ens dirigim i dels recursos econòmics de l'entitat. Ara bé, es tindrà en compte:

- Definir la necessitat
- Concretar com poden ajudar
- Resoldre dubtes per alleugerir ansietats
- Informar sobre com accedir al programa de voluntariat
- Convèncer i motivar
- Mitjans de difusió: es tindrà en compte el boca a boca, el poder explicar el programa a través d'experiències de voluntariat; ràdio, Tv, Premsa; fulletons i cartells; butlletins informatius; Internet (pàgina web, Twitter, Facebook, etc.); captació indirecta (xerrades, conferències, cursos, etc.).

• **Avaluació**

Es realitzarà una avaluació de la captació per saber si s'han aconseguit els resultats esperats: conèixer els resultats obtinguts, conèixer quins factors han influït, analitzar les causes d'aquests factors; analitzar els mitjans per millorar els resultats. També s'avaluaran:

- Numero de persones voluntàries
- Numero de persones interessades
- Grau en què els voluntaris reuneixen els requisits necessaris
- Període de permanència de les persones voluntàries
- Grau en que l'anàlisi de la realitat va ser adequat
- Desenvolupament general de la captació
- Recolzament de l'entitat
- Grau en què el mètode utilitzat és efectiu
- Comportament de l'equip que va participar a la campanya

El primer contacte de la persona voluntària amb la Fundació així com l'orientació i acompanyament durant tot el període de voluntariat, és fonamental; per això disposem d'un manual d'acollida, orientació i acompanyament de les persones voluntàries.

- **Acollida**

Es realitza una primera entrevista per donar informació de l'entitat i els serveis i conèixer a la persona voluntària.

- **Valoració i orientació**

Una vegada que la persona voluntària ha pres la decisió de col·laborar amb la Fundació, serà la persona responsable del voluntariat que valorarà la conveniència que aquesta persona participi en un servei o activitat concreta.

- **Incorporació**

En aquest moment es proporciona una sèrie d'informació a la persona voluntària:

- Contracte de voluntariat
- Assegurança (explicar què cobreix i en què consisteix)
- Compensació de despeses
- Projecte marc (on es concretin els objectius, els beneficiaris, recursos de treball disponibles, activitats habituals que es realitzen, entorn).
- Manual de pautes d'actuació (document que reculli les pautes d'actuació per determinades situacions que es puguin plantejar així com incloure temes de salut, seguretat, urgències, relació amb la comunitat i assumptes varis).

Des d'aquest moment, el referent del voluntariat haurà de recollir per escrit en una "fitxa de col·laboració" informació que permeti conèixer quina és la trajectòria de cada persona voluntària.

- **Acompanyament**

És un procés continuat, que s'haurà d'anar adaptant en funció de la persona voluntària i la tasca concreta que realitzi.

Els objectius són:

- Implicar, comprometre i integrar al voluntariat
- Motivar a la persona voluntària
- Millorar la qualitat de l'acció
- Supervisar la tasca
- Detectar necessitats del voluntariat
- Fer que la persona voluntària senti l'entitat com a propera, com un suport

- Facilitar al voluntari una persona de referència de la Fundació amb qui poder comptar quan necessiti alguna cosa

En aquesta etapa anirem acostant a la persona voluntària al servei o activitat, sense oblidar que se senti partícip, integrada i “benvinguda”. Per això serà necessari:

- Ensenyar-li les instal·lacions i presentar-li les persones
- Proporcionar una formació bàsica inicial
- Promoure la seva identificació amb la Fundació pel que fa a missió i objectius
- Garantir el recolzament necessari pel desenvolupament de la seva activitat
- Mostrar una actitud oberta, d’escolta de l’entitat cap a les seves necessitats, suggerències, queixes, etc.
- Motivar-lo per tal que utilitzi totes les seves capacitats, creativitat, imaginació, etc. durant el període de voluntariat.
- Informar-lo de tots els esdeveniments de la Fundació i les possibilitats de voluntariat.

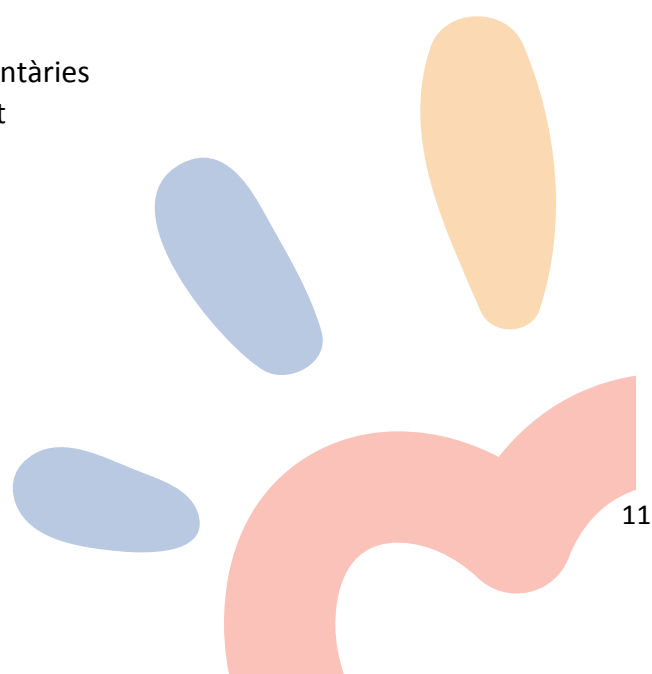
En aquest procés d’acompanyament ha de ser:

- Orientar sobre la “marxa” del voluntariat, donant pistes per al correcta realització de la tasca que se li ha encomanat, ensenyant-li els passos a seguir i la manera de funcionar de la Fundació. La finalitat serà aconseguir l’autonomia de la persona voluntària en la seva acció.
- Motivar en dos sentits: per un costat a utilitzar les seves capacitats i potencialitats i, per un altre, a millorar en aquells aspectes que pugui fallar, ja sigui per falta de pràctica o per desconeixement
- Realitzar un seguiment, entès com un suport al voluntari en el desenvolupament de la seva activitat, oferint-li confiança, ajuda i seguretat.

És important que l’acompanyament sigui durant tot el període de voluntariat i no de forma puntual. També es tindrà en compte l’edat de la persona voluntària i si es fa individual o grupal.

Hi ha diferents maneres de fer aquest reconeixement:

- Proporcionant tots els mitjans necessaris pel bon desenvolupament de l’acció voluntària (informació, formació, etc.)
- Dedicant temps i espais per la trobada i l’intercanvi
- Valorant individualment la seva tasca
- Obrir canals de participació a l’entitat
- Oferir espais de trobada amb altres persones voluntàries
- Proporcionar certificats que avalin la seva activitat
- Rebre un tracte proper i personalitzat

- **El comiat**

Aquest fet pot passar perquè: s'hagi acordat un període concret de voluntariat, la persona voluntària decideixi no continuar el voluntariat o bé, des de l'entitat, es consideri que no s'ha de continuar el voluntariat. És important acompanyar també a la persona voluntària quan finalitzi la seva tasca, tancant aquest procés de forma càlida, acollidora, deixant les portes de l'entitat obertes pel que es consideri oportú.

També és important, sempre que sigui possible, que la persona voluntària pugui fer el tancament "a la seva manera", amb les persones ateses i professionals.

Per a la sortida es realitzarà una carta d'agraïment i una valoració final de la tasca del voluntari a la Fundació.

FORMACIÓ

Des de l'entitat es realitzarà una formació bàsica inicial en el moment d'incorporació de la persona voluntària. Al llarg del període de voluntariat es proporcionarà la formació que es consideri adequada pel desenvolupament de l'activitat. En aquest sentit la formació s'hauria de donar:

- Incorporació del programa o servei
- Continua i permanent
- Formació reglada

La formació ha de ser:

- Intencionalitat
- Vinculació amb el treball quotidià de l'entitat
- Suport a la tasca general que realitza l'entitat
- Participació de totes les persones implicades en la planificació, desenvolupament i avaluació de les activitats
- Aprofundir en el funcionament de l'entitat
- Creació d'espais per posar en pràctica els aprenentatges
- Continuitat

LEGISLACIÓ

- Llei del voluntariat. Llei 6/1996 de 15 de gener publicada al BOE 15/1996 de 17/01/1996.
- Llei 25/1991 de 13 de desembre, per la qual es crea l'Institut Català de Voluntariat